

Recenzja

dorobku twórczego, działalności artystycznej,
pracy naukowo-dydaktycznej oraz aktywności organizacyjnej

dr Patrycji Longawy

Opracowana w związku z wszczętym postępowaniem habilitacyjnym

w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacji dzieł sztuki

w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Recenzja sporządzona na prośbę Rady Doskonałości Naukowej

I Dane personalne i dane o postępowaniu

Pani dr Patrycja Longawa urodziła się 9 lutego 1988 r. w Sanoku.

W 2010 r. uzyskała stopień licencjata sztuki w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Grodka w Sanoku (obecnie Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku) na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, dyplom powstał w Pracowni Malarstwa prowadzonej przez prof. Stanisława Białogłowicza.

W 2012 r. uzyskała stopień naukowy magistra sztuki na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, dyplom w Pracowni Malarstwa, prowadzonej przez prof. Jadwigę Szmyd-Sikorę.

W 2013 r. uzyskała stopień naukowy magistra sztuki na kierunku grafika na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego, dyplom w Pracowni Druku Cyfrowego prowadzonej przez dr Joannę Janowską-Augustyn oraz w Pracowni Projektowej prowadzonej przez dr hab. Wiesława Grzegorzycyka.

W 2020 r. na podstawie oceny dorobku artystycznego i przedstawionej rozprawy doktorskiej pt. *Plakaty społeczne poruszające problem uzależnień* uzyskała stopień naukowy doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne, który obroniła z wyróżnieniem. Tytuł doktora został nadany uchwałą Rady Kolegium Humanistycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 19 listopada 2020 r. Promotor: dr hab. Wiesław Grzegorzycy, Recenzenci: prof. dr hab. Leszek Żebrowski – Akademia Sztuki w Szczecinie oraz prof. Władysław Pluta – Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

W 2020 roku została zatrudniona na stanowisku asystenta na WSiZ w Rzeszowie. Natomiast po obronie doktoratu, która miała miejsce listopadzie tego samego roku, została zatrudniono na stanowisku adiunkta. Również po obronie doktoratu objęła funkcję kierownika Katedry Projektowania Graficznego.

W 2021 r. została Prodziekanem Kolegium Mediów i Komunikacji Społecznej ds. kierunku grafika komputerowa i produkcja multimedialna.

W latach 2021–2022 pełniła funkcję kierowniczą w zespole, który miał zadanie napisać wniosek o utworzenie II stopnia studiów z projektowania graficznego. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony przez PKA i MNiSW.

W latach 2020–2022 pełniła funkcję opiekuna Koła Naukowego Projektowania Graficznego *Drugi Wymiar* wraz z mgr Moniką Masłyk.

W 2022 r. stworzyła nowe koło naukowe, *B1 – Koło Projektowania Plakatu*.

W 2022 r. została Prodziekanem Kolegium Mediów i Komunikacji Społecznej ds. kierunku projektowanie graficzne.

Pani dr Patrycja Longawa jest autorką **27** wystaw indywidualnych, takich jak: 2013 *Plakat*, Teatr Maska, Rzeszów, 2015 *Plakaty*, RCKP, Krosno; *Dla praw człowieka*, PBW, Krosno; 2016 *Plakaty patriotyczno-historyczne*, RCKP, Krosno; *Grafika – sny*, Red Gallery, Tarnów; *Poster in my head*, MDK, Sanok; *Kąśliwe Plakaty*, Centrum Kulturalne, Przemyśl; *Grafika Plakatu*, Galeria Artistic, MOK, Sanok; 2017 *Plakaty – jak widzę ten świat*, Galeria Hetta, Krosno; *Plakatowanie*, Polskie Radio Rzeszów, Galeria Pod Zegarem, Rzeszów; 2018 *Dwoistość osobowości*, Piwnica Kany, Szczecin; *Sztuka z tuby*, ICN Polfa Rzeszów Gallery, Rzeszów; 2019 *O emocjach*, Galeria Sztuki „Dwór Karwacjanów”, Gorlice; *Zadając sobie pytania*, BWA, Rzeszów; *Kolorowe widzenie*, Dydo Poster Gallery, Kraków; 2020 *O Ludziach*, Galeria Sztuki Współczesnej, Przemyśl; *Kobieta i plakat*, BWA, Sanok, 2021 *Na wymiarze B1*, Galeria Plakatu BUW, Warszawa; *Mężczyzna i plakat*, BWA Krosno; *Plakat i Literatura*, MBP, Opole; 2022 *Kulturalnie*, Centrum Kultury i Promocji, Jarosław; *Czerwone*, Biblioteka Miejska, Kwidzyn; *Plakat i Literatura II*, Biblioteka Miejska im. Jana Kasprowicza, Inowrocław; *Plakatowa zapowiedź*, Miejska Galeria Sztuki, Łódź; *Kobieta w plakacie*, Muzeum Historyczne, Sanok; 2023 *Niebieskie*, Galeria Polskiego Plakatu, Warszawa; *Żółte*, Piwnice Rzeszowskie, Rzeszów.

Swoje prace prezentowała na **390 wystawach zbiorowych**. Były one prezentowane w Polsce i za granicą w 40 krajach (Australia, Azerbejdżan, Belgia, Białoruś, Boliwia, Brazylia, Bułgaria, Chiny, Cypr, Ekwador, Estonia, Francja, Grecja, Hiszpania, Hongkong, Indonezja, Iran, Indie, Japonia, Korea, Kosowo, Lichtenstein, Litwa, Macedonia, Makau, Mołdawia, Meksyk, Niemcy, Peru, Rosja, Rumunia, Słowacja, Tajwan, Turcja, Ukraina, USA, Wenezuela, Węgry, Włochy, Zjednoczone Emiraty Arabskie).

Prace Pani dr Patrycji Longawy brały udział w licznych prestiżowych przeglądach i wystawach, między innymi: Internationale Plakatausstellung Leipzig, Golden Bee, Ecuador Poster Biennial, Bial Internacjonal del Cartel en México, Biennial of Poster Bolivia, International Poster Biennale Lublin, Ogaki Matsuri Festival, Biennale Plakatu Polskiego i w wielu innych.

Pani dr Patrycja Longawa jest laureatką **70 nagród**, wyróżnień i nominacji w kraju i za granicą.

Najważniejsze z nich to:

I nagroda za plakat *Never Forget 1914* w konkursie II International Poster Exhibition, Niemcy, 2014;

I nagroda, Ogaki Matsuri Festival International Poster Competition, Japonia, 2017,
Top 10 w *Best posters poster for Ocean Protection*, International Poster Competition
Poster for, Chiny, 2018;
I miejsce, Designer with Heart "Restart", Ekwador, 2020;
Nagroda – Golden Bee w kategorii POSTER UNLIMITED, Rosja, 2020;
Excellence award – Design and Finding Hope, Korea Południowa, 2021;
II miejsce – IV International Contest of the Theatrical Poster, 2021;
Gold award – UDA EPoster Design 2022 Awards – ENVIRONMENTAL POSTERS, 2022.
Byłam jurorką w międzynarodowych konkursach: Mi Voz Poster Contest 2019; Ecuador Poster
Biennale 2020.

II Wniosek i uzasadnienie

Recenzja opracowana została:

1. W oparciu o przedstawioną dokumentację dorobku artystycznego dr Patrycji Longawy

Kiedy otwieramy oczy, wszystkie kolory naszego świata atakują nasze zmysły. Atakują nasz umysł, uruchamiając w nim wszystkie bodźce, a suma tej nieskończonej ilości impulsów staje się naszym obrazem. Obrazem uporządkowanym i zrównoważonym. W którym ilość szarości równoważy się z ilością kolorów na palecie malarza impresjonisty. Świat, który nas otacza to świat, który dla jednych jest czymś ważnym, bliskim, istotnym, dla innych czymś zupełnie odwrotnym. Dwie różne postawy życiowe są z nami od zawsze. Ta różnorodność naszych przekonań i wyznawanych wartości, to w prostej linii energia potrzebna do naszej egzystencji. Zawsze byłem, jestem i będę za różnorodnością. W myśl zasady, że spór to argumenty różnych stron, który czasem choć nie zawsze daje dobry rezultat. Różnorodność jest jeszcze w moim przekonaniu i myślę, że nie tylko moim, jednym z ważniejszych elementów tego co nazywamy życiem. Ktoś kiedyś powiedział – różnijmy się, ale pięknie – może i jest coś w tym?

Ale czy ten obraz po otwarciu oczu nie jest oszustwem? Nie jest iluzją, wymyśloną na potrzeby tu i teraz. Patrząc przez okulary, gdzie jedno szkło jest niebieskie a drugie czerwone, nie wszyscy zauważą trójwymiarowy obraz. Tak jak nie wszyscy pokochają szeroką paletę barw i staną się jej wyznawcami. Osobiście jestem z tych, co wolność twórczą zawsze będzie wiązał z szeroką paletą koloru. Koloru nieograniczonego bez granic. Koloru dominującego, który narzuca przekaz i informuje, że w tym plastycznym utworze jest najważniejszy.

Kilkanaście lat temu pisałem recenzję w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, jednemu z moich przyjaciół z Akademii Sztuk Pięknych z Krakowa. Udałem się więc do Krakowa i w jednej z krakowskich restauracji rozmawialiśmy o sztuce i jego przemyśleniach. Na moje pytanie. Dlaczego przez studia jak również i po studiach używał w grafikach tylko czerni i bieli, usłyszałem odpowiedź, która mnie zmroziła. Bo, używanie innych kolorów było zabronione. Jak można

czegoś zabronić. Jak można stwierdzić, że coś jest zabronione? To w czystej postaci niewolnictwo artystyczne. Niewolnictwo w poszukiwaniu i odnajdywaniu światów nam nowych i obcych.

Uświadomiłem sobie wtedy, że różnica pomiędzy wolnością a zniewoleniem jest przeogromna. Człowiek, artysta wolny w pełni odpowiada za swoje czyny i dokonania, a w wypadkach niepowodzenia zawsze będzie pytał samego siebie – dlaczego? Będzie mówił: to ja to zrobiłem, ja jestem autorem. Dlaczego, nie jest to doskonałe, piękne i nie rzuca na kolana to moja wina. A człowiek zniewolony będzie zawsze zwał winę za swoje niepowodzenia na innych. Tylko nie na siebie. To czysta forma funkcjonowania w dwóch światach; urojonym i rzeczywistym. Prawdziwym i fałszywym. Wolnym i zniewolonym. Wierzę w tych co jak ćma lecą ku światłu, mimo konsekwencji i nieuchronnego finału tej drogi. Lecąc wierzą, że wolność, do której się zbliżają jest wszechmocna, wszechobecna, jest wyzwoleniem. Jeśli chodzi o ćmę, to finał jest raczej tragiczny. A my, marzyciele i idealisci, straceńcy i ciągle wierzący w swoją gwiazdę wybierając drogę ćmy jesteśmy przekonani, że tam na końcu czeka nas coś, czego doświadczamy podświadomie podczas naszego całego życia. Zrozumienie.

Jako dzieło aspirujące do spełnienia warunków ustawy o szkolnictwie wyższym i warunkach nadania stopnia doktora habilitowanego Pani dr Patrycja Longawa, wskazała cykl 28 plakatów wykonanych w technice druku cyfrowego pod tytułem „*Kobieta w plakacie filmowym*”. Seria została zrealizowana w latach 2020/2022 r. Prezentowany zestaw prac został upubliczniony w terminie od 21 maja do 17 lipca 2022 roku na indywidualnej wystawie w Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi. Wszystkie prezentowane plakaty mają wymiary 100 x 70 cm. Tytuły plakatów to: HAIR (film z 1979 r.), 2021, Solaris (film z 1972 r.), 2021, Rzymskie wakacje (film z 1953 r.), 2021, Kabaret (film z 1972 r.), 2021, Elizabeth (film z 1998 r.), 2022, My Fair Lady (film z 1964 r.), 2022, Gigi (film z 1958 r.), 2022, Sabrina (film z 1954 r.), 2022, Fatalne zauroczenie (film z 1987 r.), 2022, Moulin Rouge! (film z 2001 r.), 2022, Wszystko o Ewie (film z 1950 r.), 2022, Persona (film z 1966 r.), 2022, Trzy Kobiety (film z 1977 r.), 2022, Pachnidło (film z 2006 r.), 2022, Dzieje grzechu (film z 1975 r.), 2022, Monster (film z 2003 r.), 2022, Dźwięki muzyki (film z 1965 r.), 2022, Pół żartem, pół serio (film z 1959 r.), 2022, American Beauty (film z 1999 r.), 2022, Czarny Łabędź (film z 2010 r.), 2022, Kleopatra (film z 1963 r.), 2022, Casanova Federico Felliniego (film z 1973 r.), 2022, Anna tysiąca dni (film z 1969 r.), 2022, Ze śmiercią jej do twarzy (film z 1992 r.), 2022, Historia zakonnic (film z 1952 r.), 2022, Przełamując fale (film z 1996 r.), 2022, Bonnie i Clyde (film z 1967 r.), 2022, Krótki film o miłości (film z 1988 r.), 2022.

Pani dr Patrycja Longawa w przeciwieństwie do wielu grafików projektowych, którzy studiowali projektowanie graficzne, a w swoich podstawach programowych mieli znikomą ilość godzin malarstwa, rzeźby czy rysunku, swój warsztat artystyczny wzbogaciła o malarstwo. To studiowanie malarstwa na edukacji artystycznej, otworzyło inne pokłady i przestrzenie świadomości kolorystycznej, ale również wrażliwości, tej osobistej i tej wewnętrznej. To malarstwo ukształtowało wyobrażenie Pani dr Patrycji Longawy o obrazie, który przyjdzie jej budować i który stanie się jej rozpoznawalną wizytówką. Malarstwo dla Pani dr Patrycji Longawy to przygoda od przypadku po intuicję, od mieszania farb często z efektem nam nieznanym, od

laserunków i przestrzeni po żywotność i namacalność. To właśnie malarstwo ukształtowało przyszły charakter prac graficznych i miało decydujący wpływ na plakaty, które zostały przedstawione w postępowaniu habilitacyjnym.

W autoreferacie Pan dr Patrycja Longawa pisze tak:

„Dobierając barwy, myślałam o każdym filmie w bardzo osobisty sposób. Na dobór kolorystyki miał wpływ nastrój sceny lub to, w jaki sposób odebrałam całość filmu. Wielkim ułatwieniem w kreowaniu komunikatu jest dobrze przemyślana paleta barw. Projektując plakat staram się tak dopasować kolorystykę, aby odbiorca łatwiej zauważył mój plakat i aby wpłynęła ona na jego emocje”.

Plakaty Pani dr Patrycji Longawy to suma intelektualnych przemyśleń i bogata ilość emocjonalnych kontrastów kolorystycznych mieszających się ze swobodą nieregularnych form geometrycznych. Intelektualna warstwa, czyli pomysł, inspiracja, która jest podstawą przekazu zawierającego przesłanie dla odbiorcy, staje się logiczną wypadkową procesu badawczego. Procesu poszukiwań, eliminacji, skrótów myślowych, prostoty i trafności wyboru. Siła jej poczynań artystycznych zaczyna uwidaczniać jej przynależność do tych, którzy czerpią pełnymi garściami ze zdobytego doświadczenia. Pani dr Patrycja Longawa swój pomysł, a więc komunikat dla odbiorcy, oparła o poszukiwanie prostoty przekazu. Pomysłu, który nie jest zagadką intelektualną, ale który podany odbiorcy na przysłowiowej tacy, staje się dla niego czytelnym rozwiązaniem. Czy akceptowalnym, czy też nie, to już inna sprawa. W natłoku chłamu i komercjalizacji, będących wizytówką dużych molochów kinowych, plakaty Pani dr Patrycji Longawy jawią się jak unikatowe karty z limitowanej serii.

Ważnym elementem, moim zdaniem może i najważniejszym, jest energetyczność form i koloru w dziele plastycznym jakim jest plakat, autorstwa naszej kandydatki do habilitacji. Formy geometryczne nie są spokojne, nieme, proste czy milczące. Nie są martwym fragmentem większej całości. Nie są aktorami drugiego planu. Formy geometryczne na plakatach Pani dr Patrycji Longawy to ruch, dziwaczność, niepodporządkowanie, kanciastość, inność i nowość. Budowanie na tak zdefiniowanej charakterystyce, przynależnej do świata nam bliskiego i odległego zarazem, wymaga determinacji i jasnej uczciwej deklaracji artystycznej. To uczciwość i prawda własnych przekonań i determinacji w ich obrazowaniu są motorem napędzającym kreację artystyczną Pani dr Patrycji Longawy. Jej bliskość z grafiką artystyczną, technikami tymi tradycyjnymi jak i nowymi, staje się jej atutem i siłą. Fundament budowania utworów plastycznych jakimi są plakaty, oparte o czyste dziedziny sztuki, jakimi są malarstwo i grafika artystyczna, to najlepsza droga o jakiej wielu grafików projektowych może tylko pomarzyć. Proszę to zapisać na benefis zasług Pani dr Patrycji Longawy.

O jednej zależności, która jest faktem, jednak muszę napisać w kontekście w/w postępowania. A mianowicie zależności bycia artystą i pedagogiem. Wielu wybitnych artystów nigdy nie będzie dobrymi pedagogami. Wielu przeciętnych artystów może być znakomitymi przewodnikami po meandrach sztuki. Pragnę tylko zauważyć, że te dwie ważne drogi, artyście i pedagoga, czasami

są nie do pogodzenia. To wyzwanie, pogodzenia swojej indywidualności z indywidualnościami innych, to sprawdzian dla naszego człowieczeństwa i miejsca, które nam przyszło zajmować w życiu. Droga artystyczna i pedagogiczna Pani dr Patrycji Longawy to jedno. Po zapoznaniu się z całą dokumentacją, przedstawioną w tym postępowaniu habilitacyjnym jednoznacznie stwierdzam, że te dwa światy to jedność. Praca dydaktyczna na uczelni, zaangażowanie, ideały, wiara w sztukę i posłannictwo są jak wryte przykazania, których nasza kandydatka przestrzega i według których żyje. Wierzę że jej praca dydaktyczna jest powołaniem, a ona sama jest przyszłością dla swojej almamater.

Zarówno autoreferat oraz przedstawiony cykl plakatów pod tytułem „*Kobieta w plakacie filmowym*” jako dzieło aspirujące do spełnienia warunków ustawy o szkolnictwie wyższym i warunkach nadania stopnia doktora habilitowanego w sposób pełny i jednoznaczny spełniają wymogi stawiane przez ustawodawcę w ustawie.

Konkluzja

W moim przekonaniu dzieło habilitacyjne, na które składa się cykl plakatów pod tytułem „*Kobieta w plakacie filmowym*” i autoreferat oraz cały bagaż doświadczeń, zarówno tych wynikających z samego życia w naszej codziennej rzeczywistości, jak również tych wynikających z wielorakiego dorobku artystycznego, jest dowodem na moje pełne poparcie wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Mam nadzieję, że recenzja, którą przedstawiłem, stanowi wystarczającą argumentację do nadanie Pani dr Patrycji Longawa stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacji dzieł sztuki.

Wniosek taki stawiam i go popieram.

Prof. Janusz Akermann

